

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO 2012 M. SPALIO 29 D. ĮSAKYMO NR. 1-211 „DĖL ELEKTRINIŲ IR ELEKTROS TINKLŲ EKSPLOATAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2016 m. vasario 3 d. Nr. 1-24

Vilnius

P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymą Nr. 1-211 „Dėl Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“:

1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 7 straipsnio 10 punktu ir 73 straipsnio 1 dalimi:“.

2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintas Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisykles:

2.1. Pakeičiu 1 punktą ir jį išdėstau taip:

„1. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato techninius ir organizacinius reikalavimus elektros ir šilumos energetikos objektų (toliau – energetikos objektai) ir įrenginių eksploatacijai. Taisyklės yra privalomos asmenims, projektuojantiems, statantiems ir eksploatuojantiems elektrines, katilines bei elektros ir šilumos tiekimo tinklus bei jų technologinius priklausinius. Taisyklės taip pat privalomos asmenims, kurie eksploatuoja vartotojų (išskyrus buitinius vartotojus) elektros įrenginius, prijungtus prie elektros tinklų.“

2.2. Pakeičiu 2 punktą ir jį išdėstau taip:

„2. Asmenims, eksploatuojantiems energetikos įrenginius (toliau – įrenginiai), kurių eksploatavimo sąlygos šiose taisyklėse nenurodytos, būtina vadovautis įrenginių gamintojų reikalavimais. Elektros įranga (mašinos, aparatai, instaliacija, elektros linijos ir pan.) sprogiosiose zonose turi būti parenkama, įrengiama ir naudojama pagal Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52 „Dėl Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“, IV skyriaus nustatytus reikalavimus, atsižvelgiant į Europos Sąjungos teisės aktų nustatytą degiųjų ir sprogiųjų mišinių ir zonų klasifikaciją.“

2.3. Pakeičiu 4.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.2. darbuotojų sauga ir sveikata energetikos objektuose organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis;“.

2.4. Pakeičiu 4.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.3. aplinkos apsauga eksploatuojant energetikos įrenginius organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, kitais gamtos išteklių naudojimą bei aplinkos apsaugos apsaugą reglamentuojančiais įstatymais ir kitais teisės aktais;“.

2.5. Pakeičiu 4.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.4. priešgaisrinė sauga energetikos objektuose organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu ir jį įgyvendinančiais teisės aktais, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymu ir jį įgyvendinančiais teisės aktais, Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, patvirtintomis

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių priešgaisrinės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos ir priešgaisrinės apsaugos ir Gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymų pripažinimo netekusiais galios“.

2.6. Pakeičiu 4.5 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.5. matavimo priemonių ir (ar) matavimo sistemų priežiūra energetikos objektuose organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymu ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis;“.

2.7. Pakeičiu 4.6 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.6. potencialiai pavojingų įrenginių priežiūra organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis;“.

2.8. Pakeičiu 4.7 papunktį ir jį išdėstau taip:

„4.7. siekiant užtikrinti žmonių ir aplinkos apsaugą nuo žalingo jonizuojančios spinduliuotės poveikio, branduolinės elektrinės (toliau – BE) aikštelės vertinimo, projektavimo, statybos, pripažinimo tinkama eksploatuoti, eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu būtina taip pat vadovautis Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymu ir šių įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais.“

2.9. Pakeičiu 5 punktą ir jį išdėstau taip:

„5. Energetikos įrenginių savininkas Taisyklėse numatytais atvejais ir atsižvelgdamas į vietos sąlygas gali keisti įrenginių eksploatavimo nustatytus reikalavimus, jei tai nepablogina dirbančiųjų ar aplinkinių saugumo, nesumažina energetikos įrenginių patikimumo bei neprieštarauja gamintojų naudojimo dokumentuose nurodytiems reikalavimams, o BE atveju – neprieštarauja ir Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (toliau – VATESI) viršininko patvirtintiems branduolinės saugos reikalavimams ir branduolinės saugos taisyklėms.“

2.10. Pakeičiu 9 punktą ir jį išdėstau taip:

„9. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas) ir kituose teisės aktuose.“

2.11. Pakeičiu 39 punktą ir jį išdėstau taip:

„39. Eksploatuoti naujai įrengtus ar rekonstruotus elektros ir šilumos įrenginius leidžiama po to, kai Statybos įstatymo ir (ar) kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose šių įrenginių įrengimo reikalavimus, nustatyta tvarka yra užbaigtas jų įrengimas (statyba) ir Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-261 „Dėl Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“, atliktas šių įrenginių patikrinimas (atitiktis projektui, esminiams statinio reikalavimams, bei galimybė juos saugiai, patikimai naudoti pagal paskirtį).

BE eksploatavimo pradžia yra VATESI išduotas leidimas pradėti pramoninį BE elektrinės eksploatavimą.“

2.12. Pakeičiu 65 punktą ir jį išdėstau taip:

„65. Eksploatavimo metu energetikos įrenginiuose padaryti pakeitimai turi būti nedelsiant pažymėti schemose ir brėžiniuose. Atsakingasis darbuotojas, padaręs schemose ir brėžiniuose pakeitimą, turi pasirašyti, nurodyti savo pareigas ir pakeitimo datą. Turi būti identifikuojamas atsakingasis darbuotojas, kuris padarė pakeitimus schemose ir brėžiniuose, saugojamuose elektroninėje formoje. Jei pakeitimai atliekami BE, taip pat turi būti vadovaujamasi VATESI viršininko patvirtintais branduolinės saugos reikalavimais ir branduolinės saugos taisyklėmis,

reglamentuojančiais branduolinės energetikos objektų modifikacijų kategorijas ir modifikacijų atlikimo tvarką.“

2.13. Pakeičiu 67.4 punktą ir jį išdėstau taip:

„67.4. įrenginių ir statinių remonto bei techninės priežiūros darbų apimtys ir periodiškumas nustatomas pagal šių Taisyklių, gamyklų gamintojų rekomendacijas, įrenginių ir statinių techninę būklę, rekonstravimo planus bei kitų norminių dokumentų reikalavimus. Nustatant elektros įrenginių remonto ir rekonstravimo laiką bei apimtis atsižvelgti į VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūros pateiktą informaciją apie numatomus atnaujinti (modernizuoti) daugiabučius namus;“.

2.14. Pakeičiu 82 punktą ir jį išdėstau taip:

„82. Energetikos objektų ir įrenginių avarijos ir sutrikimai tiriami ir įtraukiami į apskaitą pagal Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-80 „Dėl Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“. Neįprastieji įvykiai BE taip pat turi būti analizuojami, tiriami ir apie juos pranešta VATESI, vadovaujantis patvirtintais branduolinės saugos reikalavimais ir branduolinės saugos taisyklėmis, reglamentuojančiais neįprastų įvykių analizės, tyrimo ir informavimo apie šiuos įvykius tvarką.“

2.15. Pakeičiu 110 punktą ir jį išdėstau taip:

„110. Dūmtraukių priežiūra ir naudojimas yra atliekamas vadovaujantis Dūmtraukių naudojimo ir priežiūros taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministro 1997 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. 244 „Dėl RSN 148-92* papildymo 6 priedu“.“

2.16. Pakeičiu 194 punktą ir jį išdėstau taip:

„194. Visiems tvenkiniams, vadovaujantis Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinėmis taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministro 1997 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 109 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių (LAND 2-95) patvirtinimo“, sudaromos eksploatavimo ir priežiūros taisyklės (toliau – tvenkinių eksploatavimo taisyklės).“

2.17. Pakeičiu 279 punktą ir jį išdėstau taip:

„279. Apdorojant vandens augmeniją apytakinėje sistemoje su aušintuvėmis ir ištaškymo įrenginiais vario sulfatu, aušinamajame vandenyje vario sulfato turi būti 3–6 mg/l. Jei vanduo buvo apdorotas vario sulfatu, išleidžiant jį iš apytakinio vandentiekio sistemos reikia vadovautis Nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“.“

2.18. Pakeičiu 306 punktą ir jį išdėstau taip:

„306. Hidrotechnikos statinių techninės būklės įvertinimas atliekamas vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.12.03:2006, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-606 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.12.03:2006 „Hidrotechnikos statinių techninės priežiūros taisyklės“ patvirtinimo“.“

2.19. Pakeičiu 307 punktą ir jį išdėstau taip:

„307. Hidrotechnikos statiniuose įrengtų įrenginių techninės būklės kontrolę vykdo Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos.“

2.20. Pakeičiu 395 punktą ir jį išdėstau taip:

„395. Dulkių ruošimo įrenginių patalpose leidžiama vykdyti tik sunkių ir didelių gabaritų nedarbančių įrenginių detalių suvirinimą nuvalius dulkes, laikantis Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių nustatytų reikalavimų.“

2.21. Pakeičiu 606 punktą ir jį išdėstau taip:

„606. Eksploatuojant technologinių procesų valdymo sistemas turi būti užtikrinta įrenginių:

606.1. mechaninės ir šiluminės būklės kontrolė;

606.2. automatinė technologinė apsauga ir blokuotės, jų valdymas, ekonomiškumas ir patikimas darbas;

606.3. technologinių parametrų automatinis reguliavimas;

606.4. automatizuotas valdymas pagal Taisyklių nustatyta tvarka patvirtintus algoritmus (loginis valdymas);

606.5. technologinė įspėjamoji ir avarinė signalizacija;

606.6. uždarymo ir reguliavimo įtaisų distancinis valdymas.“

2.22. Pakeičiu 624 punktą ir jį išdėstau taip:

„624. Į valdymo priemonės galios ir matavimo kabeliai turi būti įrengti pagal Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“, ir Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 „Dėl Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių patvirtinimo, nustatytus reikalavimus.“

2.23. Pakeičiu 647 punktą ir jį išdėstau taip:

„647. Programuojamos loginio valdymo priemonės po valdymo algoritmų derinimo arba valdymo algoritmų koregavimo pradedamos eksploatuoti įmonės vadovo tvarkomuoju dokumentu nustatyta tvarka.“

2.24. Pakeičiu 648 punktą ir jį išdėstau taip:

„648. Loginio valdymo priemonių darbo tikrinimą atlieka valdymo priemonės prižiūrintis darbuotojas prieš įjungiant įrenginius po ilgesnės kaip 3 parų prastovos. Jeigu įrenginius išjungus trumpiau nei 3 paroms technologinių apsaugų loginio valdymo priemonių grandinėse buvo atliekami remonto ir derinimo darbai, loginio valdymo priemonių darbo patikrinimą mechaniškai paveikiant vykdymo įtaisus, kai išjungtas įrenginys, atlieka technologinio padalinio ir valdymo priemonės aptarnaujantis darbuotojas. Jei dėl įrenginio šiluminės būklės negalima tikrinti vykdomų operacijų, technologinių apsaugų loginio valdymo priemonės reikia tikrinti mechaniškai nepaveikiant vykdymo įtaiso.“

2.25. Pakeičiu 651 punktą ir jį išdėstau taip:

„651. Atlikti derinimo darbus technologinių apsaugų loginio valdymo priemonių skyduose leidžiama tik atjungus juos nuo vykdymo įtaisų grandinių. Prijungti vykdymo įtaisų grandines prie technologinių apsaugų loginio valdymo priemonių gnybtyno leidžiama tik išjungus technologinį įrenginį.“

2.26. Pakeičiu 652 punktą ir jį išdėstau taip:

„652. Visų eksploatuojamų loginio valdymo priemonių technologinių algoritmų pakeitimus turi tvirtinti įmonės vadovas arba jo įgaliotas asmuo.“

2.27. Pakeičiu 738 punktą ir jį išdėstau taip:

„738. Atviroms šilumos tiekimo sistemoms (iš kurių tiesiogiai imamas vanduo) pamaitinimo vandens kokybė taip pat turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“, reikalavimus. Jeigu vandens, skirto atviroms šilumos tiekimo sistemoms pamaitinti, 20 minučių pavirinto mėginio spalvotumas padidėja daugiau, nei leidžia Lietuvos higienos normos HN 24:2003 nustatyti reikalavimai, organinėms priemonėms šalinti reikia atlikti pirminio vandens koaguliaciją.“

2.28. Pakeičiu 749 punktą ir jį išdėstau taip:

„749. Vadovaujantis pirmiau nurodytaisiais dydžiais ir Šilumos tiekimo vamzdinių nuostolių nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. 262 „Dėl Šilumos tiekimo vamzdinių nuostolių nustatymo metodikos patvirtinimo“, garo ir kondensato nuostolių normas kiekvienai elektrinei kasmet turi patvirtinti įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo.“

2.29. Pakeičiu 841 punktą ir jį išdėstau taip:

„841. Kiekvienas šilumos tinklų struktūrinis padalinys privalo turėti dujų atžvilgiu pavojingų kamerų ir pereinamųjų kanalų sąrašą. Prieš pradedant juose dirbti reikia tikrinti, ar nėra dujų. Dujų atžvilgiu pavojingos kameros privalo turėti specialius ženklus, kaip nustatyta Saugos taisyklėse eksploatuojant šilumos įrenginius, patvirtintose ūkio ministro 1999 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 316 „Dėl Saugos taisyklių eksploatuojant šilumos įrenginius patvirtinimo“.“

2.30. Pakeičiu 910 punktą ir jį išdėstau taip:

„910. Elektros įrenginių bandymai ir matavimai turi būti atliekami vadovaujantis gamintojų, pagaminusių elektros įrenginius, instrukcijomis, įrenginį eksploatuojančios įmonės bandymus reglamentuojančiais dokumentais ir teisės akto Elektros įrenginių bandymo normos ir apimtys nustatytais reikalavimais. Įrenginį eksploatuojančios įmonės bandymus reglamentuojantys dokumentai ir teisės akto Elektros įrenginių bandymo normos ir apimtys nustatyti reikalavimai taikomi, jeigu jie neprieštaruja gamintojų instrukcijų nurodymams.“

2.31. Pakeičiu 1128 punktą ir jį išdėstau taip:

„1128. Eksploatuojant elektros oro ir oro kabelių linijas, reikia vadovautis Elektros tinklų apsaugos taisyklių, patvirtintų energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93 „Dėl Elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“ nustatytais reikalavimais. Elektros oro ir oro kabelių linijų savininkai privalo kontroliuoti kaip laikomasi Elektros tinklų apsaugos taisyklių nustatytų reikalavimų.“

2.32. Pakeičiu 1143 punktą ir jį išdėstau taip:

„1143. Bendrojo naudojimo linijos turi būti eksploatuojamos tik dvišalių (trišalių) sutarčių pagrindu, vadovaujantis Elektros ir kitų linijų eksploatavimo bendrojo naudojimo atramose reikalavimais.“

2.33. Pakeičiu 1162 punktą ir jį išdėstau taip:

„1262. Kaminų ir kitų aukštų statinių, aukštesnių kaip 45 m, apsauginis apšvietimas turi atitikti Aukštų statinių ženklinimo taisyklių, patvirtintų Civilinės aviacijos administracijos direktoriaus 2001 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 106 „Dėl Aukštų statinių ženklinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.“

2.34. Pakeičiu 1216 punktą ir jį išdėstau taip:

„1216. Patikrinti jungčių tarp įžemintuvo ir įrenginio įžeminamų elementų varžas. Patikrinimas atliekamas pirminės kontrolės metu, rekonstravus arba atlikus įrenginio remontą, taip pat eksploatacijos metu ne rečiau kaip 1 kartą per 12 metų. 0,4 kV oro ir oro kabelių linijose su pakartotiniu nulinio laido įžemintinu, įvadinėse apskaitos spintose ir 0,4 kV kabelių spintose, atlikus įrenginio remontą, pirminės kontrolės metu, atlikus įžemintuvo rekonstrukciją taip pat eksploatacijos metu ne rečiau kaip 1 kartą per 12 metų, turi būti matuojama apsauginio nulinio laido pakartotinių įžeminimo įrenginių atstojamoji varža.“

2.35. Pakeičiu 1217.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„1217.4. 6–10/0,4 kV įtampos transformatorinėse ne rečiau kaip 1 kartą per 12 metų.“

2.36. Pakeičiu 1351 punktą ir jį išdėstau taip:

„1351. Operatyvinis (dispečerinis) valdymas organizuojamas pagal laiptuotą struktūrą, kuri turi būti sudaryta taip, kad būtų užtikrintas operatyvinės tvarkos, kontrolės ir valdymo funkcijų tarp operatyvinio valdymo pakopų pasiskirstymas, taip pat žemosios pakopos operatyvinis pavaldumas aukštajai.“